

מסכת תענית דף ז.

- ר' אבהו - גדול יום הגשמים מתחיית המתים, דאילו תחיית המתים לצדיקים, וגשמים לצדיקים ולרשעים.
- רב יוסף חולק - מתוך גשמים שקולה כתחיית המתים, קבעוה בתחיית המתים.
- רב יהודה - גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה, שנאמר "יערף כמטר לקחי", ואין לקח אלא תורה שנאמר "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו".
- רבא - גשמים יותר מיום שניתנה בו תורה, שתולה התורה במטר, ולעולם קטן נתלה בגדול.
- רבא רמי - כתיב "יערף כמטר לקחי", וכתיב "תזל כטל אמרתי"? תירוץ: טל - תלמיד חכם הגון, התנהג עמו בנחת, כמו שירד טל בנחת. מטר - תלמיד חכם שאינו הגון - הרגהו (דהיינו התנהג עמו בחזקה וקושי כמו גשם שירד בכח רב), ואל תלמד ממנו.

- ר' בנאה - כל העוסק בתורה לשמה (כאשר צוני ה' אלקי), תורתו נעשה לו סם החיים, וכל העוסק בתורה שלא לשמה, נעשית לו סם המות, שנאמר יערף כמטר לקחי, ואין עריפה אלא הריגה כמו שמצינו בעגלה ערופה.
- ר' זירא אמר ר' יוחנן - "כי האדם עץ השדה", מקיש אדם לעץ השדה: "כי ממנו תאכל ואותו לא יכרת" - ת"ח הגון. "אותו תכרית וכרת" - ת"ח שאינו הגון.

- רבי חמא ברבי חנינא - "ברזל בברזל יחד, ואיש יחד פני רעהו" - מה ברזל זה, אחד מחדד את חבירו, אף שני ת"ח מחדדין זה את זה בהלכה.
- רבה בר בר חנה - "הלא כה דברי כאש נאם ה'" - נמשלו דברי תורה כאש, מה אש אינו דולק יחידי בעץ אחד, אף דברי תורה אין מתקיימין ביחידי.
- ר' יוסי בר חנינא - "חרב אל הבדים ונועלו" - חרב על הלומדים תורה לבדם בלא חברותא, ולא עוד אלא שמטפשים, ועוד חוטאין, שלשון נועלו הוי לשון של טפשות ושל חטא.
- רב נחמן בר יצחק - "עץ חיים היא למחזיקין בה" - נמשלו דברי תורה כעץ, מה עץ קטן מדליק את הגדול, אף ת"ח קטנים ששואלין כל שעה מחדדין את הגדולים.
- ר' חנינא - הרבה למדתי מרבתי, ומחבירי יותר מרבתי, ומתלמידי יותר מכולן.

מסכת תענית דף ז.ז-ז:

רבי חנינא בר פפא רמי כתיב....	קשיא שמשמע...	תירוץ כאן.... וכאן....
"לקראת צמא התיו מים"	להוליד לו מים	תלמיד חכם הגון
"הוי כל צמא לכו למים"	ילך הוא עצמו	תלמיד חכם שאינו הגון

רבי חנינא בר פפא רמי כתיב....	קשיא שמשמע...	תירוץ כאן.... וכאן....
"יפוצו מעינותיך חוצה"	שיאמר לו סתרי (דברי) תורה	תלמיד חכם הגון
"יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"	שאין לומר לו סתרי (דברי) תורה	תלמיד חכם שאינו הגון

- **רבי חנינא בר אידי** - "הוי כל צמא לכו למים" - נמשלו דברי תורה למים, מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.
- **רב אושעיא** - "הוי כל צמא לכו למים....יין וחלב" - **נמשלו דברי תורה למים, יין, וחלב, לומר לך** מה שלשה משקין הללו אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.
- וכן מצינו במעשה של **ברתיה דקיסר ור' יהושע בן חנניה** שאמר לה כשם שמשתמרים היין בכלי מכוער, כן התורה משתמר בכלי מכוער, שאז אינו בעל גאווה.
- **דבר אחר**, מה שלשה משקין הללו אין נפסלין אלא בהיסח הדעת, שאם לא ישמרם יפה, יהו נשפכין או נופל לתוכן דבר מאוס, אף דברי תורה אין משתכחין אלא בהיסח הדעת.

-
- רבי חמא בר' חנינא** - גדול יום הגשמים מיום שנבראו שמים וארץ, שנאמר "הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק תפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני ה' בראתי" בראתים לא נאמר, שיהא משמע על בריאת השחקים, אלא בראתיו בלשון יחיד דהיינו הגשם שיורד מן השחקים.
 - רבי אושעיא** - "תפתח ארץ ויפרו ישע" - גדול יום הגשמים שאפילו ישועה פרה ורבה בו, שמליצי זכות נכנסין לפניו ביום הגשמים שנוצר לישועה מתוך שעת רצון הוא, וה"ק קרא, 'ויפרו וישע', ואימתו, בזמן 'שהשחקים יזלו צדק'.
 - רבי תנחום בר חנילאי** - אין הגשמים יורדין אא"כ נמחלו עוונותיהן של ישראל, והביא ראיה מתהילים.
- וכן אמר **זעירי מדיהבת**, והביא ראיה מפסוק במלכים.

מסכת תענית דף ז:

אמר...	אין הגשמים נעצרים אלא.....	שנאמר....
ר' תנחום בריה דרב חייא איש כפר עכו	אם כן נתחייבו שונאיהם של ישראל כליה	"ציה גם חום יגזלו מימי שלג שאול חטאו" א"ל זעירי מדיהבת לרבינא מפסוק אחרת "ועצר את השמים.... ואבדתם מהרה"
רב חסדא	בשביל ביטול תרומות ומעשרות	"ציה גם חום יגזלו מימי שלג" בשביל דברים שצויתי אתכם בימות החמה (תרומות ומעשרות) ולא עשיתם, יגזלו מכם...גשמים
רבי שמעון בן פזי	מספרי לשון הרע	"רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר" הגשמים נעצרים משום הפנים נזעמים שמראה הקב"ה מפני לשון שקר ורכילות
רב סלא אמר רב המנונא	עזי פנים	"וימנעו רביבים ומלקוש לא היה ומצח אשה זונה..." ***
רב קטינא	ביטול תורה	"בעצלתים ימד המקרה" מד זה עני, המקרה זה הקב"ה, וה"ק בשביל עצלות שהיה בישראל, נעשה שונאו של ישראל עני ולא יורדים גשם****
רב אמי	גזל	"על כפים כסה אור ויצו עלה במפגיע" כפים זה גזל, אור זה גשמים, מפגיע זה תפלה בעון גזל הגשמים נעצרים, מאי תקנתיה, ירבה בתפלה

*** ואמר רב סלא אמר רב המנונא כל אדם שיש לו עזות פנים סוף נכשל בעבירה שנאמר "ומצח אשה זונה היה לך",

רב נחמן אמר, אם עז פנים, בידוע שכבר נכשל בעבירה שנאמר היה לך ולא יהיה לך.

רבה בר רב הונא - כל אדם שיש לו עזות פנים מותר לקרותו רשע שנאמר "העז איש רשע בפניו".

רב נחמן בר יצחק - מותר לשנאותו שנאמר "ועז פניו יִשְׁנֵא", יכול לקרות "יעז פניו יִשְׁנֵא".

**** רב יוסף אמר מהכא, "ועתה לא ראו אור (תורה) בהיר הוא בשחקים (שיש עננים ברקיע) ורוח עברה ותטהרם (בא

רוח ומסלקת את העננים)"

רב אמי - "אם קהה הברזל" שאין יורדין גשמים, זה משום מעשה הדור שהן מקולקלין, וכמו שהמשיך הפסוק "והוא

לא פנים קלקל", מה תקנתם, יתגברו ברחמים שנאמר בהמשך הפסוק "וחיילין יגבר", ואם מתחלה לא קלקלו

מעשיהם, אז מהני התפלות יותר, וכל שכן שירדו גשמים רבים יותר כשמתפללים, וכמו שהמשיך הפסוק "ויתרון

הכשיר חכמה".